

Utrechtse Stedelijke
Raad van Kerken

Herenstraat 34
3512 KD Utrecht
telefoon: 030 2519246
fax: 030 2522681
e-mail: usrk.sjd@hetnet.nl

Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders

BELEIDSPLAN 2017-2019

Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders (SDB)

1. Inleiding

In september 2007 is het eerste beleidsplan van de SDB vastgesteld en daarna is het vrijwel jaarlijks aangepast. Het beleidsplan dat nu voor u ligt is geactualiseerd en vastgesteld in februari 2017.

2. Relatie met de USRK

De Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders (SDB) is op 18 november 2004 opgericht in opdracht van de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken (USRK). Hierdoor is het sinds 2 januari 2002 bestaande Bureau Sociaal Juridische Dienstverlening aan Buitenlanders van de USRK verzelfstandigd. De band met de USRK is nog steeds van belang, de benoeming van bestuurders en wijziging van de statuten de worden ter goedkeuring aan de USRK voorgelegd. De stichting is opgericht overeenkomstig de identiteit van de USRK.

3. Doel en taak van de stichting

De statutaire doelstelling van de stichting is de organisatie van hulpverlening aan voornamelijk dakloze of thuisloze vreemdelingen, die zonder voldoende middelen van bestaan zijn. De statutaire middelen waarmee de stichting tracht dit doel te bereiken zijn:

- de financiële en administratieve ondersteuning van het Bureau Sociaal Juridische Dienstverlening aan Buitenlanders en van andere activiteiten van de USRK inzake asielzoekers en vluchtelingen;
- het werven van fondsen; het stimuleren van en deelnemen aan overleg tussen bij de hulpverlening van de doelgroep betrokken instanties.

4. Opdracht

Bestuur en medewerkers zien het als hun opdracht en morele plicht om mensen die in kammervolle omstandigheden verkeren op respectvolle wijze te helpen en te ondersteunen.

5. De werkzaamheden en het profiel van de instelling (het bureau)

Zoals uit de statutaire omschrijving volgt is de kerntaak van het bureau de sociaal juridische dienstverlening aan buitenlanders die zich in een marginale positie bevinden. Feitelijk gaat het vooral om migranten zonder verblijfsvergunning en in meerderheid om uitgeprocedeerde asielzoekers. Door allerlei oorzaken kan deze doelgroep vaak geen adequate hulp krijgen van andere instellingen, die bijvoorbeeld een beperkte doelgroep hebben of alleen adviseren en verwijzen.

Er is in Utrecht één vergelijkbare organisatie, namelijk STIL (“Steunpunt Illegalen”). De verschillen tussen STIL en SDB zijn: STIL beperkt zich tot ongedocumenteerden, SDB heeft een

bredero doelgroep, namelijk ook andere personen van buitenlandse afkomst die in een gemarginaliseerde positie verkeren. SDB levert een sterke nadruk op intensieve en langdurige begeleiding, ook van mensen die elders (niet in Utrecht) verblijven en niet door een instelling ter plaatse geholpen kunnen worden; SDB heeft geen betaalde medewerkers en is niet afhankelijk van financiering door de gemeente.

Doordat het overgrote deel van de cliënten bestaat uit mensen die (nog) geen verblijfsvergunning hebben, is het vreemdelingenrecht het belangrijkste rechtsgebied waarmee het bureau zich bezighoudt. Daarnaast moet ook aandacht besteed worden aan personen- en familierecht, sociaal zekerheidsrecht en verschillende andere rechtsgebieden. Het bureau voert gesprekken met de cliënt, adviseert, zorgt indien nodig dat de cliënt een advocaat vindt, en blijft de procedure volgen. Daaruit voortvloeiende afgeleide taken zijn vooral de toegeleiding naar medische zorg, beperkte financiële ondersteuning en huisvesting. Een groot deel van de cliënten heeft medische zorg nodig, zowel somatische als op het terrein van de GGZ. Doordat zij veelal onverzekerd zijn, is die zorg zonder hulp moeilijk te vinden, aan zorgverleners moet vaak uitgelegd worden dat zij die zorg mogen en moeten verlenen. De hulpverlener van het bureau gaat soms mee naar de behandelaar en blijft de gang van zaken volgen. Voor dakloze cliënten wordt alle mogelijke moeite gedaan om onderdak te regelen, soms worden leefgelden verstrekt, reiskosten betaald, enzovoort, een en ander voor zover de financiële middelen van de stichting dat toelaten.

Bij dit alles zijn de contacten met collega-instellingen van groot belang, zoals het Utrechtse hulpverleningsoverleg en het Besturenoverleg en het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning (waar vertegenwoordigers van instellingen uit het hele land elkaar ontmoeten en informatie opdoen). In het algemeen wordt samengewerkt met andere instellingen als en voor zover dat in het belang van de cliënt is. Als het gaat om cliënten die zich buiten Utrecht bevinden, is samenwerking met instellingen - en particulieren – ter plaatse veelvuldig aan de orde.

Ten slotte: de medewerkers van het bureau zijn evenals de bestuurders van de stichting vrijwilligers.

6. De werving van inkomsten

De werving van inkomsten gebeurt door het verspreiden van folders voor particulieren en instellingen met daarin een beschrijving van de werkzaamheden van het bureau, met een verzoek om financiële ondersteuning; het rechtstreeks benaderen van instellingen (waaronder kerkelijke gemeenten) en fondsen met een verzoek om financiële ondersteuning; in voorkomende gevallen, het vragen aan particulieren of instellingen om bepaalde concrete projectkosten voor hun rekening te nemen. Daarnaast is op de website van de SDB een pagina opgenomen met informatie over hoe particulieren of instellingen kunnen doneren.

7. Het beheer van het geld

Het beperkte vermogen van de SDB staat op een rentedragende rekening en een rekening-courant. Gelden die niet op korte termijn nodig zijn worden op de rentedragende rekening gestort. De rekeningen van de stichting worden beheerd door de penningmeester. Bij iedere bestuursvergadering, ongeveer tien maal per jaar, verstrekt hij een financieel overzicht.

Over elk boekjaar wordt door de penningmeester een financieel jaarverslag geschreven en door het bestuur vastgesteld. Het financieel jaarverslag wordt als bijlage gevoegd bij het eveneens elk jaar vastgestelde inhoudelijk jaarverslag. Tot dusver zijn jaarverslagen uitgebracht vanaf 2004 t/m 2015.

8. De besteding van het geld

Van de rekening-courant worden de cliëntgebonden kosten (onder meer leefgeld, kosten voor overnachtingen en reisgeld, alsmede tolkenkosten, leges, griffierechten en eigen bijdragen in de kosten van rechtsbijstand), bureaustkosten (onder meer telefoonkosten, kantoorartikelen en reiskosten van vrijwilligers) en kosten van deskundigheidsbevordering en juridische vakliteratuur betaald. Uitgaven van meer dan € 300,- mag het bureau slechts doen na fiatting door het bestuur.

9. Een meerjarig beleidsplan

Aard en vooral omvang van de hulpvraag vanuit de doelgroep in de verdere toekomst zijn in hoge mate onvoorspelbaar. Wel mogen we aannemen dat ook over een aantal jaren nog steeds grote aantallen buitenlanders zich in een marginale positie zullen bevinden, en door een veelheid van oorzaken niet de nodige hulp zullen kunnen vinden bij de reguliere hulpverlening of bij andere op de doelgroep gerichte instellingen. Maatschappelijke ontwikkelingen, en in het voetspoor daarvan nieuwe wetgeving en nieuw beleid, leiden tot een verdergaand onder druk zetten en uitsluiten van ongedocumenteerden, en daarmee tot een verscherping van de problematiek en dus tot meer werk. Dit is feitelijk een beleidsplan voor de meest nabije toekomst, dus voor 2017 en met dien verstande dat in de loop van de planperiode aanpassingen worden aangebracht (het is een dynamisch plan).

10. Knelpunten en de toekomst

Wij leven in spannende tijden. Tot dusver zijn er problemen te over en oplossingen zijn niet in het zicht. De asielprocedure is iets verbeterd in die zin, dat de rechter meer mogelijkheden heeft gekregen om onjuiste beslissingen van de IND te corrigeren. Daardoor zouden er wat minder asielzoekers op straat belanden. Niettemin is de toestand voor ongedocumenteerden, het grootste deel van onze doelgroep, onverminderd slecht. Wij noemen twee voorbeelden.

1. Toen het Europees Comité voor de Sociale Rechten in 2014 bepaalde dat de Nederlandse Staat de plicht heeft om voor deze mensen te zorgen voor een behoorlijke opvang, tenminste bestaand uit onderdak, voeding en kleding, zonder de voorwaarde om mee te werken aan vertrek, bestond even de hoop dat dit aan de ergste misstanden een eind zou maken. In de loop van 2015-2016 is gebleken dat de Nederlandse regering niet de minste bereidheid heeft om aan deze uitspraak gehoor te geven. De discussie over 'Bed-Bad-Brood' wordt eenzijdig gevoerd, de regering laat weinig of niets van zich horen.

2. Het kinderpardon – in Nederland gewortelde kinderen moeten in Nederland kunnen blijven – wordt zo karig uitgevoerd dat er in feite geen pardon is, er kwam één vergunning tot verblijf in 2016.

In het voorjaar van 2017 staan de verkiezingen voor de Tweede Kamer voor de deur. Wij hopen uiteraard dat een nieuwe Kamer en een nieuwe regering tot een meer humane aanpak zullen besluiten. Wel moeten wij er rekening mee houden dat er toch onvoldoende verandert. Intussen moet de SDB doorgaan met cliënten te helpen zoals dat nu al 15 jaar gebeurt. Dat wil zeggen dat een kleine bezetting (twee vrijwilligers) met beperkte middelen helaas slechts een klein aantal cliënten op de hierboven geschetste intensieve manier kan helpen. Het aantal ongedocumenteerden met een asielachtergrond is alweer even hoog als ten tijde van het generaal pardon in 2006-2007, ongeveer 30.000, zodat een tekort aan cliënten niet waarschijnlijk is.

De omvang van de hulpverlening door de SDB zal worden bepaald, of beter: beperkt, door de capaciteit van het bureau. Naar een extra vrijwillige bureaumedewerker zijn we geruime tijd op zoek maar is nog niet gevonden, vrijwilligers met de benodigde uitgebreide kennis (o.a. van vreemdelingenrecht) zijn heel moeilijk te vinden. Dit gegeven baart tmeer zorgen voor de

verdere toekomst, omdat de huidige twee vrijwilligers de pensioengerechtigde leeftijd hebben overschreden. Dit verhoogt de urgentie om binnen afzienbare tijd een nieuwe medewerker te vinden en de opgedane kennis actief over te dragen.

Daarnaast wordt het steeds moeilijker om voor dakloze cliënten onderdak te vinden. De voorzieningen in Utrecht hebben wachtlijsten, en er zijn beperkende regels wie voor de opvang in aanmerking komen. In veel plaatsen in Nederland is geen enkele voorziening. Dan moet worden gezocht naar plekken bij particulieren, eventueel als doorloophuisvesting. Zwervende cliënten zijn moeilijk te helpen.

Het noodzakelijke budget voor leefgeld staat regelmatig onder druk. Daarnaast wordt soms een beroep op het bureau gedaan voor kosten van leges. Het beleid is tot dusver dat alleen (anders dan incidenteel) financiële steun wordt gegeven aan cliënten die langdurig door de SDB begeleid worden (sociaal juridisch en/of medisch) en die op geen andere manier aan geld kunnen komen. Als de SDB dat niet doet, gaat het grondig fout met de cliënt voordat de begeleiding tot iets heeft geleid.

Helaas is er geen oplossing in zicht voor het probleem dat er sinds enige jaren geen vergoeding voor tolkenkosten meer kan worden verkregen. een probleem dat onze sector deelt met de medische sector, zij het dat laatstgenoemde bepaald meer financiële draagkracht heeft. Daarnaast zal extra aandacht worden besteed aan contact, overleg en waar nodig samenwerking met andere organisaties die voor de doelgroep van de stichting van betekenis zijn, op bestuurlijk en op uitvoerend niveau. Dit geldt zeker voor plaatselijke organisaties.

Het is daarom noodzakelijk dat er meer geld binnenkomt. Een bezinning op extra financiële bronnen heeft dan ook prioriteit. Er moet dus grondig worden nagedacht over manieren om dat te bereiken. Omdat SDB niet afhankelijk wil zijn van overheidsfondsen is het van groot belang om o.a. relaties in kerkelijke kring te onderhouden en waar mogelijk uit te breiden. Aandacht dient te worden besteed aan contact, overleg en waar nodig samenwerking met andere organisaties die voor de doelgroep van de stichting van betekenis zijn. Dit dient te gebeuren zowel op bestuurlijk niveau als op uitvoerend niveau. Dit geldt vooral voor plaatselijke organisaties.

11. En verder

In een dynamisch plan past een agendering van de momenten waarop het beleidsplan wordt geëvalueerd en zo nodig gewijzigd. Dit gebeurt jaarlijks, de volgende keer in januari 2018.

Utrecht, februari 2017